

HP1 79.2665

LEABHAR CHEIST

NA

MATHAR;

NO

*Roimh-Chuideachadh do'n Dream a ta
Og agus Aineolach,*

Chum an Deanamh Comasach air

LEABHAR CHEIST EAGLAIS NA H-ALBA
THUIGSINN.

LEIS AN URRAMACH EOIN WILLISON,
Ministeir an t-Soisgeil a bha'n Dundeagh,

CLO-BHUALADH UR,

Air Eadar-theangachadh o'n Bheurla, agus air a Ghlanadh o
Mhearrachdan, air iarrtas na Cuideachd Urramaich a ta
chum Eolas Crioduidh a sgaoileadh air feadh Gaelteachd
agus Eileinibh na h-Alba.

EDINBURGH :

PRINTED AND SOLD BY D. R. COLLIE & SON,
19 ST DAVID STREET.

LEABIAR CHEIST
NA
MATHAIR.

4

- C. Co a rinn thu ?
 F. Rinn Dia.
 C. Co is Fear-saoraidh dhuit ?
 F. Iosa Criod.
 C. Co a naomhaicheadh thu ?
 F. An Spiorad Naomh.
 C. Cia dheth a rinneadh thu ?
 F. Do'n duslach.
 C. Ciod ata sin a'teagascg dhuit ?
 F. Bhi iriosal agus cuimhn-each air a' bhàs.
 C. Ciod a' chrioch airson an d'rinneadh thu ?
 F. A thoirt seirbhis do Dhia.
 C. Cionnus is eòir dhuit seirbhis a dheanamh do Dhia ?
 F. Le umhlachd a thoirt d'a àitheantaibh, le carbsa as ; agus gu sonraichte, le leughadh, éisdeachd, urnuigh, agus moladh, &c.
 C. Ciod an ni àraidh is còit dhuit a chuimhneachadh ann an làithibh t'oige ?
 F. Mo Chruithear agus m' Fhearr-saoraidh.
 C. C'ait ami bheil t'ard shonas a' co-sheasann ?
 F. Ann an Dia a mhealtninn.
 C. Ciod a ta Dia gu h-àraidh ag iarruidh ort ?
 F. Creidsinn ann, agus umhlachd a thoirt dha.
 C. Ciod i riaghailt do chreidimh agus t'umhlachd ?
 F. Na Sgriobtuirean Naomha.
 C. C'ait am bheil iad air an cur sios ?
 F. Anns an t-seann Tiomnad agus san Tiomnadli nuadh.
 C. Cionnus a tha an seann Tiomnad a' tòiseachadh agus a' criochnachadh ?
 F. Tha e tòiseach le Genesis, agus a' criochnachadh le Malachi.
 C. Cionnus a ta an Tiomnad Nuadh a' tòiseachadh agus a' criochnachadh ?
 F. Tha e a' tòiseachadh le Mata, agus a' criochnachadh le Taisbean.
 C. Nach e am Biobul an leabhar is fearr a ta san t-saoghal ?
 F. Is e.
 C. Cia mar sin ?
 F. Do bhùrì gur e Dia is ughdar dha, agus gu bheil a bhriathra air an deachdadh leis.
 C. Nach bu chòir dhuitse bhi dichiollach chum em fogh-lum agus an tuigsinn ?
 F. Bu chòir dhomhlí.
 C. Ciod e Dia ?
 F. Is spiorad e.
 C. Ciod e spiorad ?
 F. Bith neo-fhaicsinneach, nach 'eil air a dheanamh suas do fhuil agus do fheoil, mar a ta sinne ?
 C. Am bheil spioraid sam bith eile ann ach Dia ? F. Tha.
 C. Ciod iad ?
 F. Aingil agus anama dhaoine.
 C. Ciod an t-eadar-dhealachadh a ta eadar iadsan agus Dia ?
 F. Cha'n 'eil aingle agus anama dhaoine ach 'nan spioradaibh cruthaichte agus criochnaichte ; ach a ta Dia 'na spiorad

LIBRA
22

- neo-chruthaichte agus neo
chriochnaichte.
- C. An robh toiseach sam bith
aig Dia ?
- F. Cha robh.
- C. Am bi crioch gu bràth aige?
- F. Cha bhi.
- C. Am bheil e ann o bhith-
bhuantachd gu bithbhuant-
achd? F. Tha.
- C. An robh toiseach ag ainglibh
is aig anamaibh dhaoine ?
- F. Bha.
- C. Co thug sin doibh ?
- F. Thug Dia.
- C. Am bi crioch aca ?
- F. Cha bhi.
- C. Nach 'eil Dia ni's ro ghlòr-
mhoire na's urrainn sinne a
thuigsinn ? F. Tha.
- C. Cia lion Dia a ta ann ?
- F. Cha'n 'cìl ann ach aon a
mhàin.
- C. Cia lion pearsa a ta san
Diadhachd ?
- F. Tri pearsa.
- C. Co iad ?
- F. An t-Athair, am Mac, agus
an Spiorad Naomh.
- C. Nach ionann nàdur do'n
triuir sin ?
- F. Is ionann.
- C. An robh toiseach aig an
t-saoghal ? F. Bha.
- C. Co a rinn e ?
- F. Rinn Dia.
- C. Co dheth a rinn se e ?
- F. Do neo-ni.
- C. Co leis a rinn sc e ?
- F. Le focal a chumhachd.
- C. Ciad an ùin a ghabh e g'a
dhcanamh ?

- F. Sia làithcan.
- C. Ciad an staid san d' rinn e
na h-uile nithe ?
- F. Rinn e na h-uile nithe gu-
ro mhaith.
- C. Co do na làithibh air an
d' rinneadh an duinc ?
- F. Air an t-siathamh latha.
- C. Ciad a rinn Dia air an
t-sceachdamh latha ?
- F. Ghabh c fois o 'uile oibríbh,
agus naomhaich sc e chum a
bhi na shàbaid dha féin.
- C. Co an ceud fhear agus a' cheud
bhean a bha air an t-saoghal ?
- F. Adhamh agus Eubha.
- C. Ciad an staid san do chruth-
aicheadh iad ?
- F. An staid naomh agus shona.
- C. An robh iad saor o gach peac-
adh agus truaighe ? F. Bha.
- C. An d' fhan iad anns an
staid sin ?
- F. Cha d' fhan.
- C. Cia mar a thuitriad uaithc ?
- F. Le briseadh cumhnaint ri
Dia.
- C. Cia lion cumhnant a rinn
Dia ris an duine ?
- F. Dà chumhnant.
- C. Ciad iad ?
- F. Cumhnant nan gniomh,
agus cumhnant nan gràs.
- C. Co ris a rinn Dia cumhnant
nan gniomh ?
- F. Ri ar ceud sinnsearaibh,
Adhamh agus Eubha.
- C. Am b'ann 'nan ainm féin a
mhàin a rinncadh c ?
- F. Cha b'ann 'nan ainm féin
a mhàin, ach an ainm an
sliochd gu léir

- C. Co ris a rinn Dia cumhnant nan gràs ?
- F. Ri Criod an ainnm na muinntir taghta.
- C. Co iad a' mhuinntir thaghta?
- F. An dream sin a roghnaich Dia o shiorruidheachd, agus a thug e do Chriosd chum a bhi air an saoradh o fheirg.
- C. C'ar son a ghoirear cumhnant nan gniomh do'n cheud e humhnant?
- F. Do bhrì gur gniomh, no ùmhachd a bha air iarruidh ann.
- C. Ciod a' ghnè umhlachd a bha e ag iarruidh?
- F. Umhlachd iomlan.
- C. C'ar son a ghoirear eumhnant na beatha dheth?
- F. Do bhrì gur e beatha an iuach a bha air a ghealltann air son a choimhead.
- C. Ciod a' ghnè blicheatha a gheall e?
- F. Beatha aimsireil, spioradail, agus shiorruidh.
- C. Ciod am peanas a bha air a bhagradh air son briseadh a' chunhnaint so?
- F. Am bàs: oir thubhairt Dia, "Anns an lá a dh' itheas tu dheth gu cinnteach bàsaichidh tu."
- C. Ciod e gné bhàis a bha air a bhagradh?
- F. Bàs aimsireil, spioradail, agus siorruidh.
- C. Ciod e am bàs aimsireil?
- F. Dealachadh an anama o'n chor.
- C. Ciod e am bàs spioradail?
- F. Dealachadh an anama o Dhia.
- C. Ciod e am bàs siorruidh?
- F. Dealachadh an anama agus a' chuirp araon, o Dhia gu siorruidh.
- C. An do choimhead ar ceud sinnseara cumhnant nan gniomh?
- F. Cha do choimhead.
- C. Cionnus a bhrist iad e?
- F. Le itheadh do'n mheas thoirmisgte.
- C. Co a thoirmisg dhoibh itheadh?
- F. Dia.
- C. Co a dh'iarr orra itheadh?
- F. An diabhul.
- C. An robh e 'na pheacadh mòr dhoibh itheadh dheth?
- F. Bha.
- C. Ciod a rinn mar sin e?
- F. Do bhrì le itheadh, gu'n d'thug iad easumhlachd do Dhia, pheacaich iad an aghaidh an t-soluis bu mhò, bha iad neo-thaingeil do Dhia, nui-thoilichte le'n staid, agus chreid iad an diabhul a roghainn air Dia.
- C. An d'thàinig ar ceud sinnseara, agus an sliochd gu léir fo pheanas a' cheud chunhnaint air a shon so?
- F. Thàinig.
- C. An do bhàsaich iad san latha sin féin san d'ith iad am meas toirmisgte?
- F. Bhàsaich iad gu spioradail sa' cheart latha sin, agus mar an ceudna, rinneadh buailteach iad do bhàs aimsirei, agus siorruidh.

- C. Nach do chaill iad sona
mòr le'n tuiteam ?
F. Chaill.
C. Ciod a chaill iad ?
F. Chaill iad ìomhaigh Dhé,
agus co-chomunn maille
ris.
C. Ciod a ta thu a' eiallachadh
le ìomhaigh Dhé a chaill iad ?
F. An naomhaehd, agus an
fhioraghloine sin a bha air an
suidheachadh 'nan nàdur'nuair
a ehruthaicheadh iad, do'n
goirear a' cheud fhìreantachd.
C. Ciod a tha thu a' ciallach-
adh leis a' cho-chomunn sin
ri Dia a chaill iad ?
F. An coluadar sòlasach, agus
an co-chaidreamh a bha aig
ar ceud sinnsearaibh ri Dia
roinnt an leagadh.
C. Am bheil dòigh sam bith leis
am feud na beannachdan luach-
nibhor sin bhi air an aisig dhùinn
aris? F. Tha, tre Iosa Criosd.
C. Am bheil thu buailteach do
gael call agus truaighe a thung
Adhamh air féin leis an leag-
adh ? F. Tha mi.
C. Ciod an staid anns am bheil
an duine air a bhreith a nis ?
F. Ann an staid peacaidh agus
truaighe.
C. An d' thug thu peaeadh air
bith leat clum an t-sacghail ?
F. Thug.
C. C' ainm a their thu ris ?
F. Peacadh gin.
C. Ciod e peaeadh gin ?
F. Am peacadh ta air ìomchar
a nuas thugam le mo pha-
rantaibh o Adhamh.

- C. Am bheil thu ar aon ciontaeh
agus salach leis a' pheacadh sin ?
F. Tha mi.
C. Am bheil do nàdur ar aon
air a shalachadh agus air a
thruailleadh leis ? F. Tha.
C. Cionnus atá hios agad air sin ?
F. Dobhrì gu bheil mi a' moth-
achadh gu bheil mo chridhe
a thaobh nàduir do-lùbaidh
chum an ni a ta maith; agus
so-aomaidh chum an ni ata olc.
C. Ciod am peacadh eile a ta
agad a bhàir air peacadh gin ?
F. Tha peacadh gniomh agam
mar an ceudna.
C. Ciod e peacadh gniomh ?
F. Am peacadh sin a ta mi a'
deanamh gach latha an smain,
am briathar, agus an gniomh.
C. Nach e am peacadh gin an
tobar o'm bheil gach peacadh
gniomh a' sruthadh ? F. Se.
C. Naeh 'eil thu truagh cho
maith agus peacach a thaobh
an leagaidh ? F. Tha mi.
C. Ciod iad na truaighean a
thug an leagadh oirnn ?
F. Tha iad tri-filte ; aimsireil,
spioradail, agus siorruidh.
C. Ciod iad na truaighean
aimsireil ?
F. Trioblaidean agus àmhgh-
airean a' ehuirp.
C. Ciod, iad sin ?
F. Gorta, cogadh, plàigh,
bochduinn, masladh, tinneas,
agus gum a' bhàis mu
dheireadh.
C. Ciod iad na truaighean
spioradail fo'm bheil sunn a
thaobh an leagaidh ?

F. Plàighean agus galairear
an anama.

C. Ciod iad sin ?

F. Call iomhaigh Dhé, agus
co-chomunn ris, doille inn-
tinn, cruas cridhe, neo-
mhothachadh coguis, laigse
cuimhne, agus an leithide
sin.

C. Ciod iad na truaighean siorr-
uidh do'mi bheilsinn buailteach?

F. Do phianntaibh ifrinn nach
teirig am feasd.

C. Am bheil teasairginn sam
bith do dhaoine cailte fo
bhristeadh a' cheud chumh-
nant?

F. Tha.

C. An d'rinn Dia cumhnant
air bith eil air ar son ?

F. Rinn.

C. C'ainn a ghoirear dheth ?

F. Cumhnant nan gràs.

C. C'ar son a ghoircar sin dheth?

F. Do bhrì gu bheil na nithe a ta
air an gealltuinn ann nan saor-
thiodhlac dhuinne o Dhia ;
agus mar sin tha cadhon cricid-
imh féin,—ni as eugmhais
nach urrainn duinn còir fhaotainn
air Criod, agus air so-
chairibh a' chumhnaint so.

C. Nach 'eil an cumhnant so
ni's ro-òirdheirc nan ceud
chumhnant? F. Tha.

C. An robh eadar-mheadhonair
anns a' cheud chumhnant ?

F. Cha robh.

C. An robh comas aithreachais,
no gealladh air maitheanas
peacaidh ann? F. Cha robh.

C. Am bheil cumhnant nar
gràs a' gabhairt riù sin uile ?

F. Tha.

C. Am feud cu.mhnant nan gràs
bhi air a bhristeadh no air a
sgaoileadh Ic ar peacaibh-ne,
mar a bha cumhnant nan
gniomh ?

F. Cha'n fheud.

C. Am bhicil so na aobhar
misnich dhuinne gu doI air ar
n-aghaidh ann am pcacadh ?

F. Cha'n 'eil air dòigh air bith;
ach tha e 'na aobhar misnich
chum naomhachd ; oir cha'n
fheud sinn peacachadh a
chionn gu bhicil gràs saoibhir.
C. C'ar son a ta cumhnant nan
gràs cho seasmhach agus cho
daingean ?

F. Do bhrì gu bheil Eadar-
mheadhonair agus Urras ann
a chum freagradh air ar son.

C. Cò a dh'ulluich an t-Urras
òirdhearc so dhuinne ?

F. Dia.

C. Ciod a għluais e gu sin a
dheanamh ?

F. A shaor-ghràdh féin.

C. An do thoill an duine ni
sam bith o làimh Dhe 'na
staid chailte ?

F. Cha do thoill ni air bith, ach
fearg air son a pheacaidh.

C. Cia niar a ta dùil agad ri
maitheanas fhaotainn ann ad
pheacadh ?

F. Tre Iosa Criod, an t-Urras
air son pheacach chailte.

C. An toir Dia maitheanas
dhuit ann ad pheacadh gun
dioladh d'a cheartas ?

F. Cha toir.

C. Am bhicil thu comasach air

ecartas Dé a dhioladh air son do pheacanna féin ?

F. Cha'n 'cil.

C. Am bheil Dia toileach air dioladh a ghabhail o neach eile air do shon ?

F. Tha.

C. Ach co a ta comasach agus toileach air an dioladh sin a thoirt seachad air ar son ?

F. Tha Iosa Criod araon deònach agus comasach.

C. An robh neach air bith eile comasach air so a dheanamh ach esan a mhàin ?

F. Cha robh.

C. C'ar son so ?

F. Do bhùrì nach b'urrainn neach air bith eile fearg neo-chriochnach a ghiulan.

C. Cò e an t-Iosa Criod so ?

F. Mac Siorruidh Dhé, agus an dara Pearsa do'n Trionaид ghlòrmhoir.

C. Am bheil dream eile ann do'n goirear mic Dhé a thuille air ar Tighearn Iosa Criod ?

F. Tha.

C. Co iad ?

F. Aingil agus creidmhich.

C. Nach 'eil eadar-dhealachadh mòr eadar iadsan agus Criod ?

F. Tha.

C. Cionnus a ta na li-aingil 'nam mic do Dhia ?

F. Thaobh crùthachaidh : anns an t-seadh so goirear mac Dhé do Adhamh.

C. Cionnus a ta na creidmhich 'nan mic do Dhia ?

F. Thaobh ath-ghineamhluinn agus uchd-mhacachd.

C. Cionnus a ta Criod na Mhac do Dhia ?

F. Thaobh ginealaich shiorruidh ; agus uime sin goirear aon Mhac Dhé dheth.

C. Ciad a rinn Criod air son pheacach chailte ?

F. Ghabh e os làimh bhi na Eadar-mheadhonair cedar Dia agus iadsan.

C. Cò iad a ta c a' saoradh ?

F. Na daoine taghta.

C. Cia uaith a ta e 'gan saoradh ?

F. O pheacadh agus o ifrinn.

C. Cionnus a chuir Criod an gniomh na ghabh e os làimh ?

F. Ghabh e ar nàdur-ne air féin, agus dhòirt e 'fhuil plàiseil air ar son.

C. Ciallou nàdur ata aig Criod ?

F. Da nàdur.

C. Ciad iad sin ?

F. Nàdur Dhé, agus nàduri dhuine.

C. C'ar son a b' éigin do'r Fear-saoraidh bhi na Dhia agus na dhuine ?

F. Bha e na dhuine chum bàs-achadh airar son; agus na Dhia chum buaidh a thoirt air a'bhàs.

C. An robh an dà nàdur sin aige riagh ?

F. Cha robh.

C. Nach robh e na Dhia o shiorruidheachd ?

F. Bha.

C. An robh e na dhuine o shiorruidheachd ?

F. Cha robh.

C. C'uin a dh'fhàs e na dhuine ?

. Ann an iomlaineachd na li-

15

- aimsir, an uair bha an t-slat-rioghail a' dealachadh ri Iudah.
- C. Am mair e na Dhia agus na dhuine gu siorruidh?
- F. Mairidh.
- C. Cionnus a rinneadh e na dhuine?
- F. Le fior chorp agus anam a ghabhail da féin.
- C. Co leis a bha e air a bhreith?
- F. Leis an Oighe Muire.
- C. An iobh athair air bith aige air thalamh?
- F. Cha robh.
- C. Cionnus ma ta a ghiúeadh e?
- F. Le cumhachd an Spioraid Naoimh.
- C. C'ar son a ghineadh e air a mhodh so?
- F. Chum's gu'm biodh e saor o pheacadh gin.
- C. An robh peacadh no truail-lidheachd sam bith ann?
- F. Cha robh.
- C. C'ait an d' rugadh e?
- F. Am Bethlehem.
- C. Co'n treubh o'n d' thàinig e?
- F. O threubh Iudah.
- C. Co'n teaghlaich?
- F. O theaghlaich Dhaibhidh.
- C. Ciad an staid san d' rugadh Criosc?
- F. Ann an staid iosail.
- C. Ciad i an staid sin?
- F. Rugadh e le mnaoi bhig-inbhich, ann an stapull, agus chuireadh na luidhe e ann am prasaich.
- C. An do chaith e beathaiosa-san t-saoghal so?
- F. Chaith e.

16

- C. C'ar son a rinn e so uile?
- F. Air ar soin-ne.
- C. An do ghabh e air féin aon sam bith do dh'annmhuiinneachdan ar nàduir-ne?
- F. Ghabh e a' chuid sin dinblí a bha coitchionn agus neolochdach.
- C. Ciad iad sin?
- F. Doilgheas, sgios, ocras, codal, fallas, 'fhuil a dhòrtadh, agus an leithide sin.
- C. C'ar son a ghabh e iad so air féin?
- F. Chum's gu'm biodh e ni bu chomasaięb air co-fhàlangas a bli aige ruinne 'nar n-àmh-gharaibh féin.
- C. C'ar son a ghoirear Iosa do' r Fear-saoraidh?
- F. Do bhrì gu bheil e tèarnadh a phobuill o'm peacaibh.
- C. C'ar son a ghoirear Criosc dheth?
- F. Do bhrì gu'n robh e air nngadh agus air a chur air leth chum dreuchdan an eadar-mheadhonaireachd.
- C. Cia lion dreuchd chum an d' orduicheadh e?
- F. Tri.
- C. Ciad iad?
- F. Dreuchd Fàidh, Sagairt, agus Righ.
- C. Am bheil feum agad air Eadar-mheadhonair leis na dreuchdan sin uile? F. Tha.
- C. C'ar son a b'éigin do dhreuchd Eadar-mheadhonair-eachd Chriosc a bhi tri-filte?
- F. Chum freagradh do ar truaighibh tri-filte.

- C. Ciod iad sin ?
 F. Aineolas, cionta, agus daorsa.
- C. Ciod am feum a ta agad air Criod mar Fhàidh ?
 F. Chum mo theagascg, agus m'aineolas a leigheas.
- C. Ciod am feum a ta agad air Criod mar Shagart ?
 F. Chum mo chionta a dhioladh, agus eadar-ghuidhe a dheanamh ri Dia as mo leth.
- C. Ciod am fenn a ta agad air Criod mar Righ ?
 F. Chum mo shaoradh o dhaorsa, agus mo riaghlaigh le a lagh.
- C. Cionnus a ta Criod a' leigheas ar n-aineolais ?
 F. Le 'fhocal agus le 'Spiorad g'ar teagascg.
- C. Cionnus a rinn e réite air son ar cionta ?
 F. Le 'bhàis, agus le e féin a thoirt suas na iobairt air ar soinne air a' chrann-cheusaith.
- C. Cionnus a ta e g'ar saoradh o dhaorsa ?
 F. Le 'chumhachd, a cur air aghaidh obair na h-iompachaidh agus na naomhachd annainn.
- C. Ciod am bàs a dh'fhuiling Criod air ar son ?
 F. Bàs a' chroinn-cheusaith.
- C. Ciod an gné bhàis bha'n sin ?
 F. Bàs malluichte, nàireach agus dòrainneach.
- C. Ciod a' chrioch air son an d'fhuair e bàs ?
 F. Chum a bhi na iobairt bliean-
- naichte, a dhioladh ceartais air son peacaidh, agus a chnuinne sinne dheanamh réidh ri Dia
- C. Ciod i an iobairt a thug Criod a suas air ar son ?
 F. Thug e suas e féin.
- C. Cia aca a thug e suas 'anam no 'chorp ?
 F. Thug e suas iad le chéile air ar son.
- C. An d'fhuilling e ach corruich dhaoine agus dhcamhain air ar son ?
 F. Dh'fhuiling e fearg Dé mar an ceudna.
- C. An d'fhuiling e ach a mhàix na chorpa air ar son ?
 F. Dh'fhuiling e 'na anam mar an ceudna.
- C. C'ait an d'rinn e sin gu sònraichte ?
 F. Ann a' ghàradh agus air a' chrann-cheusaith.
- C. Cia mar a ta fios agad gu'n d'fhuiling e 'na anam an sin ?
 F. Leis an fhallas fhola, agus leis na briathraibh a labhair e san àm sin.
- C. An d'fhuair ceartas Dé landioladh leis na dh'fhuiling Criod air son a phobuill ?
 F. Fhuair.
- C. An iarr Dia tuille diolaidh air an son ?
 F. Cha'n iarr.
- C. Cia mar ata fios agad air sin ?
 F. Do bhrì gu'n dubhaint Criod air a' chrann-chensaidh, 'Ats e criochnaichte, agus an sin thug e suas a spiorad.' Agus na dhéigh sin thogadhl o'n uaigh e.

- C. Ciod a thachair do Chriosd an déigh a bhàis ?
 F. Dh'adhlaiceadh a chorp san uaigh, agus chaidh 'anam gu Pharas.
 C. An do mhair an ceangal eadar dà nàdur Criod an déigh a bhàis ?
 F. Mhair.
 C. An d'fhan e fada ann a staid nam marbh ?
 F. Cha d'fhan.
 C. C'uin a dh'éirich e o'n uaigh ?
 F. Air an treas latha an déigh a bhais.
 C. Cò'n latha do'n t-seachdain air an d'éirich e ?
 F. Air a' chend latha do'n t-seachdain, agus o sin goirear Latha an Tighearna dheth.
 C. An robh an t-sàbaid san am sin air a h-atharrachadh o'n t-seachdamh chum a' cheud latha do'n t-seachdain ?
 F. Bha.
 C. C'ar son a rinneadh an t-atharrachadh so ?
 F. Mar urram do'r Fear-saoraidh, agus chum gu'n cumadhniaid suas huan chuimhne air 'aiscirigh ghlòrmhoir-san, agus a bhuaidh thar gach namhaid a ta aige-san agus againne.
 C. Cò iad na naimhde sin ?
 F. An diabhul, an saoghal, am peacadh, am bàs agus ifrinn.
 C. Am faca Criod truaillidh-eachd san uaigh ?
 F. Cha'n fhaca.
 C. Cionnus a thachair sin ?

- F. Do bhri gu'n robh e gun pheacadh.
 C. Co an cumhachd leis an d'éirich e ?
 F. Le cumhachd a Dhiadhachd fein.
 C. C'ar son a dh' éirich e ?
 F. A nochdadadh gu'n robh clearstas air a làn dioladh, agus a naimhde uile air an ceannsachadh.
 C. Cia fhad a dh'fhan Criod air thalamh an déigh dha éirigh ?
 F. Dà fhichead latha.
 C. Ciod a bha e deanamh rè na h-ùine sin ?
 F. Bha e daingneachadh a dhesciobuil 'nan creidimh, agus g'an teagast anns na nithibh a bhunreas do rioghachd Dl e.
 C. Ciod a rinn e an déigh sin ?
 F. Chaidh e suas air néamh.
 C. C'ait am bheil e na shuidhe an sin ?
 F. Aig deas làimh Dhé.
 C. Ciod a tha e deanamh ?
 F. Tha e deanamh eadar-ghuidhe air ar sòin-ne.
 C. An tig e gu bràth tuille cuum an t-saoghal so ?
 F. Thig.
 C. C'uin ?
 F. Aig an latha dhereannach.
 C. Am bheil fios aig neach sam bith c'uin a thig an latha sin ?
 F. Cha'n 'eil.
 C. C'ar son tha Dia a' cumail an latha sin am folach uaine ?
 F. Chum gu'n deanamaid faire gach aon latha, agus gu'm bith-

- eamaid a ghuàth air ar faic
C. Ciod an dòigh air an t-
Criod a ris ?
F. Air dòigh ro ghlòrmhoir, l-
ainglibh naomha a' feitheann,
air.
C. C'ar son a thig e ?
F. A thoirt breith air an
t-saoghal.
C. Co air an toir e hreth san
latha sin ?
F. Araon air bheòthaibh agus
air gach uile neach a bha, no
a ta, no a bhitheas air an
t-saoghal.
C. Am bi gach neach ata marbh
air an dùsgadh o'n uaighibh ?
F. Bithidh.
C. Ciod na cuirp leis an éirich
iad ?
F. Leis na cuirp cheudna bha
aca roimhe a thaobh brìgh, ach
eadar-dhealaicht a thaobh
am buaidhean.
C. Cionnus a dhùisgear na
mairbh ?
F. Le treun ghuth an àrd-
aingil, agus le fuaim na
trompaid dheireannaich.
C. Nach bi eadar-dhealachadh
mòr eadar aiseirigh nam firean
agus nan aingidh ?
F. Bithidh.
C. Ciod an t-eadar-dhealachadh
a bhios ann ?
F. Eiridh na fireana le glòir
agus buaidh ; ach na h-aingidh
le ball-chrith agus
uamhunn.
C. Am feum iad uile teachd gu
caithir breitheanais Chriosd ?
F. Feumaidh.

- C. Co bhéir ann iad ?
F. Bheir na h-aingil.
C. Co chuireas ann Breith-
eamh air a làimh dheis ?
F. Na fireana.
C. Ciod a' bhrethi a théid a
thoirt orra-san ?
F. 'Thigibh, a dhaoine beann-
aichte m' Athar-sa, sealbh-
aichibh mar oighreachd an
rioghachd a bha air a deas-
achadh dhuibh o leagadh
bunaite an domhain.'
C. Co chuireas e air a làimb
chli ?
F. Na h-aingidh.
C. Ciod a' bhinn a théid a
thoirt orra-san ?
F. 'Imichibh uam, a shluagh
malluichte, chum an teine
shiorruidh, a dh' ulluicheadh
do'n diabhal is d'a ainglibh.'
C. Co iad a bhios air am meas
'nam fireanaibh san latha
sin ?
F. An dreami sin a mhàin a ta
air an sgeudachadh le firean-
tachd Chriosd.
C. Am bi neach sam bith co-
masach air seasamh 'na fhìr-
earachd féin san latha sin ?
F. Cha bhi.
C. C'ar son ?
F. Do bhrì gu bheil ar n-uile
fhìreantachd mar luideagaibh
salach an làthair Dhé.
C. Ciod a ta thu a ciallachadh
le fireantachd Chriosd ?
F. 'Umhlachd-san araon anns
na rinn agus na dh'fhuiling e.
C. Ciod i nmhlachd ghnionhail
Chriosd ?

F. A bheatha naomha, leis an do choinbhliot e an lagh gu h-iomlan, a' deannanit 'nar n-aite ne nan dleasdanais tha an lagh ag aithne.

C. Ciod i umhlachd fulangais Chriosd?

F. Gu'n d' fhuiling e gach peanas agus diognaltas a thoill sinne thaobh bristeadh an lagha.

C. Cionnus a ta fireantachd Chriosd air a deanamh thairis dhuinne?

F. Le i bhi air a meas duinn air taobh Dhé, agus le creidimh air ar taobh féin.

C. Cuin a ta Dia a' meas fireantachd Chriosd dhuinn?

F. An uair a ta sinn a gabhail greim oirc le creidimh air son fireanachaidh.

C. Co aca ma ta, a tha sinn air ar fireanachadh le creidimh no le oibrribh?

F. Le creidimh a mhàin.

C. Am bheil luach sam bith ann an creidimh mar a ta e 'na ghràs annainne, chum ar fireanachaidh an làthair Dhé?

F. Cha'n 'eil.

C. Cionnus ma ta a dh'fhìreanaicheas creidimh sinn, no cia mar a ni e sinn ionraic an làthair Dhé?

F. A mhàin mar a ta e 'na mhíheadhon, no mar làimh chum greimeachadh ri fireantachd Chriosd.

C. An i fireantachd Chriosd a mhàin is mathair-aobhair ar siun fhireanachadh?

F. Is i.

C. An e creidinibh meadhon-aobhair ar fireanachaidh?

F. 'Se.

C. C'ar son nach urrainn fireantachd sam bith eile ach fireantachd Chriosd ar fireanachadh an làthair Dhé?

F. Do bhrì gu bheil 'fhireantachd-san uil-iomlan, agus gu'n tug i làn dioladhl a dh' agartais ceartais.

C. Am feud dùil bhi aig neach sam bith, a shiorbhhuanaicheas 'na pheacadh, gu'm bi e air a thearnadh le fireantachd Chriosd?

F. Cha'n fheud.

C. Am bheil fireanachadh agus naomhachadh neo-cadar-dhealaichte?

F. Tha.

C. Am feud sinn bhi air ar fireanachadh le Chriosd gun chaochladh bhi air a dheanamh oirnn?

F. Cha'n fheud.

C. Ciod an caochlaon is éigir bhi air a dheanamh oirnn?

F. Caochladh ro mhòr: 'S éigin gu'm bi an scann nadur air a thoirt air falbh, agus eridhe nuadh air a thoirt dhuinn.

C. Ciod i dreuchd an Spioraid Naoimh ann an obair slàint an duine?

F. An t-saorsa agus na sochairean a choisinn Chriosd a chochur ris na daoinibh taghta.

C. Cionnus a ta e deanamh sin?

F. Le creidimh oibreachadh anns a' chridhe, agus obair

na h-iompachaidh agus na naomhachaidh a thoirt air a h-aghaidh san duine gu h-iomlan.

C. Ciod iad na meadhona o'n leth muigh a ta Dia a' gnàthachadh gu coitchionn a thòiseachadh na h-oibre so ?

F. 'Fhocal agus a shlat.

C. Ciod e a' cheud cheum do dh' obair an Spioraid ann an anam an duine ?

F. Geur-mhothachadh.

C. Ciod air an toir e geurniothachadh dha ?

F. Araon air a plieacadh agus air a thruaighe.

C. Ciod e an dara ceum do dh'obair an Spioraid ann an obair an iompachaidh ?

F. Foillsichidh e Criosd do'n pheacach.

C. Ciod a ni e na dhéigh sin ?

F. Tairngidh e mach an cridhe gu gabhail ri Criosd agus ri slighe na naomhachd.

C. Ciod an dòigh air an taisbein neach a ta air ath-nuadhachadh, gu bheil fior-chaochladh air a dheanamh air ?

F. Le fior-ghràdh do Dhia agus le umhlachd d'a àithcantaibh.

C. Cionnus is còir dhuit Dia a ghràdhachadh ?

F. Le m' uile chridhe agus anam, agus os ceann gach ni a ta san t-saoghal.

C. Cionnus is còir dhuit umhlachd a thoirt do àitheantaibh Dhé ?

F. Gu treibhidhireach, gu bu-

nailteach, agus gu h-iomlan.

C. Cia lion àithne ta ann ?

F. Deich.

C. Cionnus ata iad air an roinn ?

F. Ann an dà chlàr.

C. Cia lion a ta sa' cheud chlàr ?

F. Ceithir.

C. Cia lion a ta san dara clàr ?

F. Sia.

C. Ciod ata air a chur sios anns a' cheud chlàr ?

F. Ar dleasdanas do Dhia.

C. Ciod a ta air a chur sios san dara clàr.

F. Ar dleasdanas do dhuine.

C. Cionnus a bha na deich àitheantan air an sgriobhadh air tùs ?

F. Blia iad air an sgriobhadh le meur Dhé air dà chlàr chloiche.

C. Co dha a thng Dia iad air tùs ?

F. Do Mhaois.

C. C'ait and' thug e seachad iad ?

F. Air sliabh Shinai.

C. An urrainn thu an aithris ?

F. Is urrainn.

C. Nach bu chòir dhuit dichioll a dheanamh chum an tuigseim ?

F. Bu chòir.

C. Ciod i an àithne a tha toirmeasg iodhol-aoraidh, no aoraidh a thoirt do dhiathaibh bréige ?

F. A' cheud àithne.

C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg saobh-chràbhadh, no aoradh do Dhia air mhodh mearachdach ?

F. An dara h-àithne.

C. Ciod i an àithne a ta

- toirmeasg mionnan, no mi naomhachadh ainm Dhé ?
- F. An treas àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta eur mar fhiachaibh ort latha na sàbaid a choimhead ?
- F. An ceathramh àithne.
- C. Cionnus is còir dhuit an t-sàbaid a choimhead ?
- F. Le bhi ag aoradhl do Dhia araon gu h-uaingneach agus gu follaiseach ; agus gunn bhi smuaineachadh mo smuainte féin, no labhairt mo bhriathra féin, no deananh m'oibre féin air an latha sin.
- C. Ciod i an àithne a ta 'g iarruidh ort uimhlachd a thoirt do d' phàrantaibh ?
- F. An cùigeamh àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg dhuit strì no dochann a dheanamh air do choimh-earsnach ?
- F. An siathamh àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg neo-ghloine ?
- F. An seachdamh àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg gadachd ?
- F. An t-ochdamh àithne ?
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg bhreug ?
- F. An naothamh àithne.
- C. Ciod i an àithne a ta toirmeasg sannt ?
- F. An deicheamh àithne.
- C. Ciod is suim do na deich àithicantan ?
- F. Dia agus mo choimhairsnach a ghràdhachadh.
- C. Am bu chòir dhuit na

- h-àitheantan uile a choimhead gu h-iomlan ?
- F. Bu chòir.
- C. Am bheil thu comasach air sin a dheanamh ?
- F. Cha'n 'eil.
- C. Am bheil thu g'am bristeadh gach latha ?
- F. Tha.
- C. Cia mar ta thu deanamh sin ?
- F. Ann an sniuain, am briathar, agus an gniomh.
- C. An robh neach riamh ann a bha comasach air na h-àitheantean so a choimhead gu h-iomlan ?
- F. Bha.
- C. Co e ?
- F. Adhamhl, mu'n do thuit e.
- C. An robh neach sam bith ann o thuiteam an duine comasach air an coimhead gu h-iomlan ?
- F. Bha : Iosa Criod.
- C. An robh annsan ach duine a mhàin ?
- F. Bha.
- C. Ciod eile bha e ?
- F. Bha e na Dhia agus na dhuine ann an aon phearsa.
- C. Ciod tha sinn a' toilltinn air son hriseadh gach aon do na h-àitheantan sin ?
- F. Fearg Dhé araon anns a' bheatha so agus sa' bheatha a ta ri teachd.
- E. Co an neach tre am bheil dàil agad ri dol as o'n fheirg sin ?
- F. Tre Iosa Criod a choimhilion ar lagh, agus a dhili ecartas air mo shon.
- G. Am fend gach uile neach còir agradh dha féin air na rìn

- agus na dh'fhuiling Criod ?
 F. Cha'n fheud.
 C. Co iad a dh'fheudas sin a dheanamh le barantas ?
 F. Gach fior chreidmheach agus aithreachan treibhdhireach.
 C. Co iad na fior chreidmhhich?
 F. An dream sin a theich chuni Iosa Criod, agus a ghabh ris le fior chreidimh.
 C. Ciod e fior chrcidimh ?
 F. Is e làmh an anania e, a ghabhas greim air Criod, agus a shocraicheas air mar an Slànuighear, agus mar an-saorsa mhòr ata Dia a' taigse dhuinn.
 C. Ciod e a' chrioch air son am bheil e air a thairgse ?
 F. Air son beatha agus slàiute.
 C. C'ait am bheil e air a thairgse dhuinn ?
 F. Anns an t-soisgcul.
 C. Cia mar a tha e air a thairgse dhuinn san t-soisgeul ?
 F. Gu saor, gu h-iomlan, agus na nile dhreuchdan, mar fhàidh, mar shagart, agus mar righ.
 C. Co iad na fior aithreachain ?
 F. An dream sin a phill ri Dia ann an Criod le aithreachas fior agus neo-chealgach.
 C. Ciod e fior aithreachas ?
 F. Bròn treibhdhireach air son ar peacanna, le pilltinn uatha gu Iosa Criod, agus gu slighe na naomhachd.
 C. An urrainn thu creidsinn no aithreachas a dheanamh uait fein ?
 F. Cha'n urrainn.
 C. Cia mar ata fios agad air sin ?

- F. A ta focal Dé 'ga innseadh h dhomhl : agus os barr, a ta mi a' mothachadh gu bheil mo chridhe thaobh nàduir marbh, agus cruidh mar chloich.
 C. Ciod an ni a ta comasach air an anam mharbh a bleothachadh, agus air a' chridhe chruaidh a bhristeadh ?
 F. Cha'n 'cil ni sam bith ach neart nile-chumhachdaich Dhé, agus a shaor-ghràs.
 C. Nach bu chòir dhuit a ghnàth sùil a bhi agad ris a' chumhachd sin agus bhi guidhe air a shon ?
 F. Bu chòir.
 C. Nach 'eil thu a thaobh naduir a' d' choigreach do Dhia, agus fada uaith ?
 F. Tha.
 C. Cionnus a ta thu air do thoirt dlùth dha ?
 F. Trè fhuil Chriod.
 C. Ciod iad na meadhona cumanta leis am bheil sinn a' faotainn eòlais air Criod agus co-chomunn ris ?
 F. Am focal, sacramaint, agus urnuigh.
 C. Cionnus is còir dhuit am focal a leubhadh agus éisdeachd ?
 F. Le creidimh, le gràdh, agus le furachas.
 C. Ciod e sacramaint ?
 F. Is comhara so-fhaicsinneach e, chum Criod a thaisbeannadh agus a chur ruinn le 'uile shocairiòh.
 C. Cia sìon sacramaint ata ann ?
 F. Dà shacramaint.
 C. Ciod iad sacramainte an

- t-Seann Tiomnaidh ?
- F. Am timchioll-ghearradh agus an t-Uan-càisge.
- C. Am bheil iad sin a nis air an cur air chùl ?
- F. Tha.
- C. Ciod iad sacramainte an Tiomnaidh Nuaidh ?
- F. Am baisteadh agus suipeir an Tighearna.
- C. Co a dh'orduich iad sin ?
- F. Iosa Criod, aon cheannard na h-eaglais.
- C. Ciod i a' chrioch chum an d'orduich a na sacramainte so ?
- F. Gu bhi 'nan seulaibh air cùmhnant nan gràs, agus chum a phobull féin a dhaing-neachadh 'nan creidimh.
- C. Cia fhad a mhaireas iad ?
- F. Gus an tig Criod a ris.
- C. Ciod an samhladh no'n comhara o'n leth muigh, a ta air a ghnàthachadh anns a' bhaisteadh ?
- F. Uisce air a chrathadh air a' chorp.
- C. Ciod a ta air a chiallachadh le sin ?
- F. Fuil Chriosd a ghlanas air falbh peacadh agus ciont an anama.
- C. Co an t-ainm anns an do bhaisteadh thu ?
- F. An ainn an Athar, a' Mhic, agus an Spioraid Naoimh.
- C. Ciod iad na comharan o'n leth muigh a ta ann an suipeir an Tighearna ?
- F. Aran agus sion.

- C. Ciod a ta iad sin a' ciallachadh dhuinne ?
- F. Corp agus fuil Chriosd.
- C. Cuin a dh'orduich Criod an t-sacramaint so ?
- F. Ann an oidhche san do bhrathadh e.
- C. Ciod a' chrioch chum an d'orduich e i ?
- F. Chum cuimhn a bhàis agus 'fhlangais a chumail snas mcasg a phobuill féin gu deireadh an t-saoghal.
- C. Am bheil eadar-dhealachadh air bith eadar am baisteadh agus Suipeir an Tighearna ?
- F. Tha.
- C. Nach 'eil iad le chéile a' taisbeanadh, a' seulachadh, agus a' co-chur nan nithe cendna ?
- F. Tha.
- C. C'ait am bheil an t-cadar-dhealachadh ma ta ?
- F. Tha aon diubh air son tòis-cachaidh,—an aon eile chum altruium ; 'se am baisteadh an dorus air an éigin do chloinn Dé dol a steach,—is i Suipeir an Tighearn am bord aig an éigin doibh a bhi air am beathachadh.
- C. Am bheil am Baisteadh gu bhi air a fhrithealadh a rìs ?
- F. Cha'n 'eil.
- C. Am bheil Suipeir an Tighcarna gu bhi air a gabhail gu minic ?
- F. Tha.
- C. Cia lion earrann a ta ann an Urnuigh ?
- F. Tri.

- C. Ciod iad ?
 F. Aidmheil, iarrtus, agus buidheachas.
- C. Co ris is coir dhuit urnuigh a dheanamh ?
 F. Ri Dia a mhàin.
- C. Co an t-ainm anns an còir dhuit t' athchuinge chur suas ?
 F. Ann an ainm Chriosd.
- C. Ciod an dòigh air an còir dhuit t' urnuigh a dheanamh ?
 F. Le irioslachd, le creidimh, agus le dùrachd.
- C. Ciod iad na nithe is còir dhuit iarruidh ann ad urnuigh ?
 F. A mhàin nithe a réir toil Dhé.
- C. An d'thug Dia riaghait air bith chum urnuigh a dheanamh ?
 F. Thug.
- C. Ciod i ?
 F. Na Sgriobtuire Naomha gu léir, agus urnuigh an Tighearna gu h-àraidh.
- C. An urrainn thu urnuigh an Tighearn aithris ?
 F. Is urrainn.
- C. Cia lion earrann a ta ann an urnuigh an Tighearna ?
 F. Tri.
- C. Ciod iad ?
 F. Roimh-radhl, sia iarrtuis, agus co-dhùnadhl.
- C. Cia lion iarrtus dhiubh sin a ta air son nithe aimsir-eil ?
 F. Cha'n 'eil ach a h-aon
- C. Co dhiubh e ?
 F. An ceathramh, eadhon, 'Thoir dhuion an diugh ar n-aran lathail.'
- C. C'ar son nach 'eil ach aon iarrtis air son tiodhlaca a-misircil ?
 F. A theagascg dhuinn bhi ni's dùrachdaiche air son bhéannachd an spioradail, na air son nithe maithe na beatha so.
- C. Ciod iad na nithe sin is dùrachdaiche bu chòir dhuit bhi 'g iarruidh ann ad urnuigh ?
 F. Tròcair chum maitheanas fhaotainn ann am pheacadhl, agus gràs chum mo chuid-eachadh ann am sfeum ; agus gu sonruichte gu'm bithinn air mo neartachadh aig uair mo bhàis.
- C. Am bheil dòigh sam bith air dol as o'n bhàis ?
 F. Cha'n 'eil.
- C. C'ar son ?
 F. Do bhrì gu bheil e air ordachadh do na h-uile dhaoine bàs fhaotainn aon uair.
- C. An robh neach riabh ann a bha air a shaoradhl o'n bhàis ?
 F. Cha robh ach Enoch agus Elias.
- C. Ciod a thachair dhoibh-san ?
 F. Bha iad air an atharrachadh gu nèamh gun am bàs bhlasad.
- C. Ciod a thug am bàs a chum an t-saoghal ?
 F. Thug am peacadhl.
- C. Nach 'eil na creidmhich idir làn-shaor o pheacadhl gus an bàsaich iad ?
 F. Cha'n 'eil.
- C. Ciod e gath a' bhàis ?
 F. Am peacadhl.
- C. Co thug an gath as a' bhàis do na creidmhich ?

- F. Thug Criod.
- C. Am bheil am bàs ma scadh na pheanas do na creidmhiach?
- F. Cha'n eil.
- C. Nach 'eil am bàs na bluannachd dhoibh?
- F. Tha.
- C. Cia mar so?
- F. Do bhrì gu'n cuir e crioch air an trioblaid; agus gu bheil e na fhuasgladh beannaichte dhoibh o'n truaighe, agus na thoiseach sonais.
- C. Co ris a shanihlaichear bàs nan creidmheach san sgriobh-tuir?
- F. Ri codal.
- C. Co ris a shanihlaichear an uaighean?
- F. Ri leabaichiibh fois.
- C. Cia uaithe a ta iad a' gabhail fios?
- F. O bhuaireibh an diabhuil, c' gheur-leanmuinn an t-saoghal, agus o chogairsich a' pheacaidh.
- C. Ciad e am bàs do'n duine aingidh?
- F. Is peanas e air son peacaidh, agus dorus gu truaighe shiorruidh.
- C. Ciad i an uaigh dhasan?
- F. Is priosan i a choimhead a chuirp, chum breitheanais an latha mhòir.
- C. Ciad a tharlas do'n anam aig a bhàs?
- F. Pillidh e gu Dia thug uaith e, a dh'fhaotainn a bhinn.
- C. C'ait an cuir Dia na h-aingidh?
- F. Do dh'ifrinn.

- C. Co a ta chomhnuidh an sin?
- F. An diabhul agus 'ainglibh
- C. Ciad an gnè ait a ta an ifrinn?
- F. Tha ionad doruinneach; loch a ta losgadh le teine agus pronnusc gu siorruidh.
- C. C'ait an d'théid na daoine diadhaidh aig a bhàs?
- F. Gu nèamh.
- C. Co iad a ta chòmhnuidh an sin?
- F. Tha Dia, agus Criod, agus na h-aingil naomha.
- C. Ciad a' gliné àit a ta an nèamh?
- F. Aite ro-ghlòrmhor far am bheil lan-aoibhneas agus sòlas gu siorruidh.
- C. Ciad a bhios na h-aingidh a deanamh an ifrinn?
- F. Bithidh iad a' mallachadh, agus a' labhairt toibheum gu siorruidh.
- C. Ciad a bhios na naoimh a' deanamh air nèamlì?
- F. Bithidh iad a' moladh Chriosd, a' seinn cliu, agus a' deanamh gairdeachas gu siorruidh.
- C. Cionnus a gheibh sinn do'n ionad bheannaichte sin?
- F. 'S éigin duinn bhi sealltuinn ri Iosa ar feariùil, eisampleir a bheatha a leantuinn, agus bun a dheanamh a toilltecanas a bhais.
-

*Ceistean Eachdraidh air an
toirt as a Bhiobul air son
Cloinne.*

C. Co e a' cheud duine bha air
an t-saoghal ?

F. Adhamh.

C. Co i a' cheud bhean a bha
ann ?

F. Eubha.

C. Co dheth a rinneadh
Adhamh ?

F. Do dhuslach na talmhainn.

C. Co dheth a rinnadh Eubha ?

F. Do dh' aisne a taobh
Adhaimh.

C. C'ait an do chuir Dia iad
nuair a chruthaich e iad ?

F. Ann an gàradh Edein.

C. Co airson a chuir e an siniad ?

F. Chum a choimhead agus a
dheasachadh.

C. Co a' cheud mhortair a bha
air an t-saoghal ?

F. Càin.

C. Co a' cheud neach a mharbh-
adh air son na diadhachd ?

F. Abel.

C. Co do mhic Adhaimh o'n
d'thainig na fireanaich ?

F. O Shet.

C. Co an duine bu shine bha
air an t-saoghal ?

F. Mctuselah.

C. Cionnus a bha an seann
saoghal air a sgrios ?

F. Leis an tuil.

C. Cuin a thachair sin ?

F. Mu thimchioll sia ceud deug
bliadhna da fhicleadh sa sia
deug an déigh a chruthach-
aidh.

C. C'ar son a sgriosadh an
seann saoghal ?

F. Air son am peacannan
uamhabra an aghaidh Dhé.

C. Co a bha air an tearnadh o'n
léir-sgrios mhòr sin ?

F. Cha robh a h-aon ach Noah
agus a theaghlaich.

C. Cionnus a bha esan air a
thearnadh ?

F. Leis an airc a rinn c.

C. Cia fhad a bha e deanamh
na h-airce ?

F. Ceud agus sicead bliadh-
na.

C. C'ar son a bha e co fliada
ga deanamh ?

F. Chum rabhadh a thoirt do' n
t-saoghal; agus ùine gu aith-
reachas a ghabhail d'am peac-
annan.

C. Ar robh e air a shon so air
a ghairm na shearmonaiche
fireantachd ? F. Bha.

C. Cia lion mac a bha aig Noah ?

F. Triuir ? Sem, Ham, agus
Iaphet.

C. Co dhiubh a b'fhearr ?

F. Sem.

C. Co bu mhiosa dhiubh ?

F. Ham.

C. Co dhiubh o'n d'thainig
sinne ?

F. O Iaphet.

C. Ciod i a' cheud chàin a
a bha air air an t-saoghal ?

F. A' chàin Eabhruidheach.

C. Cuin a thòisich atharrachad i
nan càin ?

F. Aig togail Bhabeil.

C. Cionnus a chaidh Sodom a
sgrios ?

- F. Le teine agus pionnuse o' nèamh.
 C. An robh neach sam bith sa bhaile sin air an tearnadh uaithe ?
 F. Cha robh a h-aon ach Lot, a bhean, agus a dhà nighinn.
 C. Ciod a thachair d'a mhnaoi ?
 F. Rinneadh, creag shalainn di.
 C. Ciod a b'aobhar do'n pheanas mhòr so ?
 F. A chionn gu'n d'amhaire i air a h-ais air Sodom, agus air son a gràidh do'n t-saoghal.
 C. Co de'n goirear athair nan creidimheach ?
 F. De Abraham.
 C. Ciod an deuchainn bu mhò a fhuair a chreidimh-san ?
 F. A mhac Isaac iobradh suas air iarrtus Dé.
 C. Cia lion mac a bha aig Isaac ?
 F. A dha, Iacob agus Esau.
 C. Cia lion mac a bha aig Iacob ?
 F. A dhà-dheug.
 C. Co dhiubh bu shine ?
 F. Reuben.
 C. Co dhiubh a b'dige ?
 F. Beniamin.
 C. Co dhiubh a reiceadh do'n Eiphit ?
 F. Joseph.
 C. Co a reic e ?
 F. A bhràithrean.
 C. Cia lion treubh a bha ann de chloinn Israel ?
 F. A dhà-dheng.
 C. Co da na treubhaibh sin as an do roghnaich Dia a shagairtean agus a mhinisteirean ?
 F. A treubh Lebhi.

- C. Co'n treubh dhiubh o'n d'thàinig Criosd ?
 F. O threubh Iudaih.
 C. Cionnus a bha na h-Israelich air an sàrnchadh san Eiphit ?
 F. Rinneadh tràillean de'n cuirp, agus sgriosadh an clann mhac san amhainn Nilus.
 C. Co a shàruich iad ?
 F. Pharaoh, righ na h-Eiphit.
 C. Cia lion plàigh a chuir an Tighearn air an Eiphit air a shon so ?
 F. Deich plàighean.
 C. Cia mar a léir-sgriosadh na h-Eiphitich mu dheireadh ?
 F. Bha iad air am bathadh sa' mhuiir-ruaidh.
 C. Cionnus a bha clann Israel air an teasairginn an uair sin ?
 F. Sgoilt an Tighearna a' mhuiir-ruadh, air chor is gn'n deachaidh iad a null air talamh tioram.
 C. Co thug a mach as an Eiphit iad ?
 F. Maois.
 C. Cionnus a bha iad air an stiùradh troimh an fhàsach ?
 F. Le slaman-ceathair san latha, agus le meall teine san oidhche.
 C. Cionnus a bha iad air am beathachadh an sin ?
 F. Le mana o nèamh.
 C. Cia mar a fhuair iad deoch san fhàsach thioram sin ?
 F. Thug Dia uisge dhoibh as a' charraig, a lean iad fad na slighe.
 C. Co iadsan air an d'fhosgail an talamh, agus a bha air an

- slugadhl sios beò ?
- F. Corab, Daten, agus Abram.
- C. C'ar son a rinnadh am peanas so orra ?
- F. Air son an ceannairec an aghaidh Mhaois agus Araoin.
- C. Cia lion a bha ann do chloinn Israel 'nuair a thàinig iad mach as an Eiphit ?
- F. Mu thimchioll sia ceud mìle.
- C. Cia lion diubh sin a chaidh steach do thùr Chanaain ?
- F. Cha deachaidh neach ach Caleb agus Iosua.
- C. Ciod a thachair do chàch ?
- F. Fhuair iad uile bàs anns an fhàsach.
- C. Ciod am peacadh bu mho a inn iad san fhàsach ?
- F. An laogh òir a dhcanamh agus aoradh dha.
- C. Co an duine bu chiuine bha air thalamh ?
- F. Maois.
- C. Co'n duine bu treise bha ann ?
- F. Samson.
- C. Co'n duine b' fhoighidhich bha ann ?
- F. Iob.
- C. Co'n duine bha a réir cridhe Dhé ?
- F. Daibhidh.
- C. Co'n duine bu mhaisiche bha ann ?
- F. Absalom.
- C. Co'n duine bu ghlice bha ann ?
- F. Solamh.
- C. Co e Solanish ?
- F. Mac Dhaibhidh, agus Righ Ierusalem.
- C. Co thog teampull Ierusalem ?
- F. Thog Solamh, an righ glic agus cumhachdach sin.
- C. Cuin a thogadh e ?
- F. Mu thimchioll mìle bliadhna roimh theachd Chriosd.
- C. Co iad a bha air an tilgeadh do'n ànihuinn theintich ?
- F. Sadrach, Mesech, agus Abednego.
- C. C'ar son a chuireadh ann iad ?
- F. A chionn nach deanadh iad aoradh do'n iomhaigh òir a rinn Nebuchadnedsar.
- C. Co a chaidh thilgeadh ann an garaidh nan leòmhan ?
- F. Daniel.
- C. C'ar son a chuireadh ann e ?
- F. A chionn nach sguireadh e bhi deanamh urnuigh ri Dia.
- C. Co chaidh a thilgeadh san fhairge, agus a shluigeadh suas le muic-mhara ?
- F. Ionah.
- C. An robh na daoine naomha sin uile air an coimhead agus air an saoradh ?
- F. Bha ; le cumhachd agus tròcair Dhé.
- C. Ciod an t-àm an d' rugadh ar Slànuighear ?
- F. Mu thimchioll ceithir mìle bliadhna' an déagh cruthachaidh an t-saoghal.
- C. Co an righ a bha ann an Iudea san àm sin ?
- F. Herod.
- C. Co bha na Impair air a

- Roimh an sin ?
 F. Augustus.
 C. Co a bha na roimh-ruithear
     aig Criod ?
 F. Eoin Baiste.
 C. Ciod a thachir dhasan ?
 F. Thugadh an ceann deth sa,
     phrìosan Ic ordugh o Herod.
 C. C'ar son a rinneadh sin ?
 F. Do bhrì gu'n do chronuich
     e Herod air son 'aingidheachd.
 C. Co a dh'fhoillsich breth
     Chrionsd an toiseach ?
 F. Dh'fhoillsich na h-aingil.
 C. Co do'n d'fhoillsich iad
     e ?
 F. Do bhuaachaillibh chaorach.
 C. Co thug a' cheud aoradhl do
     Chrionsd an déigh a bhreth ?
 F. An triuir dhaoine glic a
     thàinig o'n àirde 'n ear.
 C. Cionnus bha iad air an s:iàr-
     adh d'a ionnsuidh ?
 F. Le reult.
 C. Co a mharbh a' chlann òga
     ann am Betlehem ?
 F. Herod.
 C. C'ar son a mharbh e iad ?
 F. A chionn gu'n robh dùil
     aige Criod a mharbhadh
     'nam measg.
 C. Cionnus a thèarnadh Criod ?
 F. Bha e air a ghiulan do'n
     Eiphit le Ioseph agus Muire.
 C. Cia lion Abstol a roghmaich
     Criod ?
 F. A dhà-dheug.
 C. Co dhiubh a b' ionmhuinn
     leis ?
 F. Eoin.
 C. Co dhimbli a b' eudmhoire ?
 F. Peadar.

- C. Co dhiubh a thug e leis chum
     bhi 'nam fianuisibh air a
     chruth-atharrachadh, agus air
     a cliràdh-anama ?
 F. Peadar, Seumas, agus Eoin.
 C. Co dhiubh a dh' àicheadh e ?
 F. Peadar.
 C. Co dhiubh a bhrath e ?
 F. Judas.
 C. Cia meud air an do reie
     se e ?
 F. Air son deich buinn fhich-
     ead airgid.
 C. Ciod a thachair do Judas an
     déigh sin ?
 F. Thuit e ann an eu-dòchas,
     agus chroch se e féin.
 C. Co an neach leis an do dhìt-
     eadh Criod gu bhi air a
     cheusadh ?
 F. Pontius Pilat an t-Uachdar-
     an Roinnanach.
 C. Co a bhrosnuich Pilat gu
     sin a dheanamh ?
 F. Na h-Iudhaich.
 C. Co do na h-Abstolaibh a
     chaidh mharbhadh an toisceach ?
 F. Seumas.
 C. Co dhiubh a b' fhaide mhair
     beò ?
 F. Eoin.
 C. Co a' cheud neach a chaidh
     mharbhadh air son Chrionsd ?
 F. Stephen.
 C. Ciod am bàs a fhuair e ?
 F. Chlachadh gu bàs e.
 C. Co neach a bha air itheadh
     suas le enuimhlibh ?
 F. Herod a mharbh Seumas
     leis a' chlaidheamh.
 C. Co neach a smuainich an
     Spiorad Naomh a cheannach

- le h-airgiod ?
 F. Simon Magus.
 C. Co neach sin, o bhi na fhearsgeur-leanmhuinn a thionndaidh gu bhi na shearmonaich ?
 F. Pol.
 C. Co neach sin a chriothnaich ri searmoin Phoil ?
 F. Felics, an t-uachdaran Romanach.
 C. Co an righ sin bha am fogus do bhi air aomadh le Pol gu bhi na Chriosduidh ?
 F. Righ Agripa.
 C. Cuin a bha baile agus team-pull Ierusaleim araon air an sgrios ?
 F. Mu thimehioll dà fhichead bliadhn' an déigh bàis Chriosd.
 C. Co leis a rinneadh sin ?
 F. Le Titus, Imperi na Róinnt.
 C. Ciod a thachair do na Fàidh-ibli agus do na h-Abstolaibh ?
 F. Dh'fhuiling a' chuid bu mho dhiubh am bàs air son an teagaig thug iad seachad. Bha Isaiah air a shabbadh as a ehéile ; bha Ieremiah air a chlachadh ; bha Peadar agus Aindreas air an ceusadh ; agus thugadh an ceann do Phol, agus mar sin a sios.

URNUIGH AN TIGHEARNA.

Ar n-Athair a ta air neamh, Gu naomhaicear t'ainm. Gu tigeadh do rioghachd. Gu deanar do thoil air thalamh, mar a nithear air nèamh. Tabhan dhuinn an diugh ar n-aran la.

thail. Agus maith dhuinn aifacha mar a mhaitheamaid d'ar luchd-fiachaibh. Agus na leig sinn am buaireadh, ach saor sinn o olc : Oir is leats an riogh-aehd, agus an cumhachd, agus a' ghlòir gu siorruidh. Anien.

A' CHREID.

CREIDEAM ann an Dia an t-Athair Uile-chumhachdach, Cruithear nèimh agus na talmhainn ; agus ann an Iosa Criod, aon in hac-san, ar Tighearna, neach a ghineadh o'n Spiorad Naomh, a rugadh leis an Oigh Muire, a dh'fhuiling fuidh Phontius Pilat, a cheusadh, a fhuair bàs, agus a dh'adhlaieeadh, a chaidh sìos do staid nam marbh, a dh'éirich a rís o na marbhaibh air an treas latha, a chaidh suas air nèamh, agus a ta na shuidhe air deas làimh Dhé an Athair Uile-chumhachdaich, agus as sin a thig a thoirt breith air na bcothaibh agus air na marbhaibh. Crcideam anns an Spiorad Naomh, anns an Eaglais naoimh choitchionn, ann an co-chomunn nan naomh, ann am maitheanas peacaidh, ann an aiseirigh a' chuirp, agus anns a' bheatha mhaireann-aich. Amen.

ALTACH ROIMH BHIAIDH

O Dhe ghrasmhoir, pheac-aich sinne a'd' aghaidh, agus leis a sin chaill sinn coir air

gach uile thiodhlaic ; gidheach
tha thusa gabhail truas ruinn,
agus a tort loin dhuinn : A
Thighearna, deonuich dhuinn
a ghabhail gu measara agus le
buidheachas ; agus dean sinne
le gnathachadh na meadhona
beatha so, ni 's iomchuidh air
son do sheirbhis fein, trid Iosa
Criod. Amen.

Aon eile.

A Dhe bheannuichte, thoir
maitheanas dhuinn ann ar peac-
aibh; bi réidh ruinn, agus buin
o na tiodhlacaibh so am mall-
uchadh a ta a' leantuinn riu
air son ar peacaidh ; agus
naomhaich na sochaire so chum
ar feum, agus deònaich dhuinn
itheadh agus òl chum do ghlòir-
sa, air sgàth Iosa Criod.
Amen.

ALTACH AN DEIGH BIDH.

A Dhe bheannuichte ciod a
dh'iocas sinne dhuit air son
t-uile thiodhlaic ? 'S ann ann-
ads a ta ar bith, ar beatha, agus
comas ar glusaid. Mar a ta
sinn air ar gleidheadh beo le do
fhreadsal-sa, a Thighearna,
deonuich dhuinn bhi beo chum
do chliu, le duil agus deigh air
beatha is fearr maille riut fein
shuas air nèamh, trid Iosa
Criod ar Tighearna. Amen.

Aon eile.

Bheircamaid buidheachas
dhuit, O Dhe ghràsmhoir, air
son Criod, agus gach braen

nachadh thug thu dhuinn leis.
buidheachas duitse a blicath-
aich ar cuirp air an àni so. O
Biodh an tiodhlac so na earlas
air tiodhlacaibh is mò agus is
fearr air an ulluchadh dhuinn
ann an Criod, agus deonuich
duinn saoithreachadh air son
a' bhidh nach teirig ach a
mhaireas chum na beatha
hhith-bhuan, trid Iosa Criod.
Amen.

-----
*Na Deich Aitheantan mar ata
iad ann an ranntachd chu-
mannata.*

1. Na geill do Dhia sami bith
acli mi.
2. 'S do dh'iomhaidh ghrannad
am feasd na striochd.
3. Ainnn naomh do Dhé na
lugh gu faoin.
4. Cuimhnich a Shabaid a
choimhead naonih.
5. Do d' pharanntaibh thoi
onoir mhor.
6. Is neach sam bith na mor
's na leon.
7. 'S o neo-ghloin cum thu
fein gun lochd.
8. 'S na goid ged hhios do
staid gu bochd.
9. Is fianuis bhreig na toir air
neach.
10. 'S na sanntaich cuid do
choimhearsnaich.

A' CHRIODH.